

Miljömål och åtgärder

Översiktlig beskrivning av miljömål och handlingsplaner på Försäkringskassan

Ann Rämme Strömberg, hållbarhetssamordnare

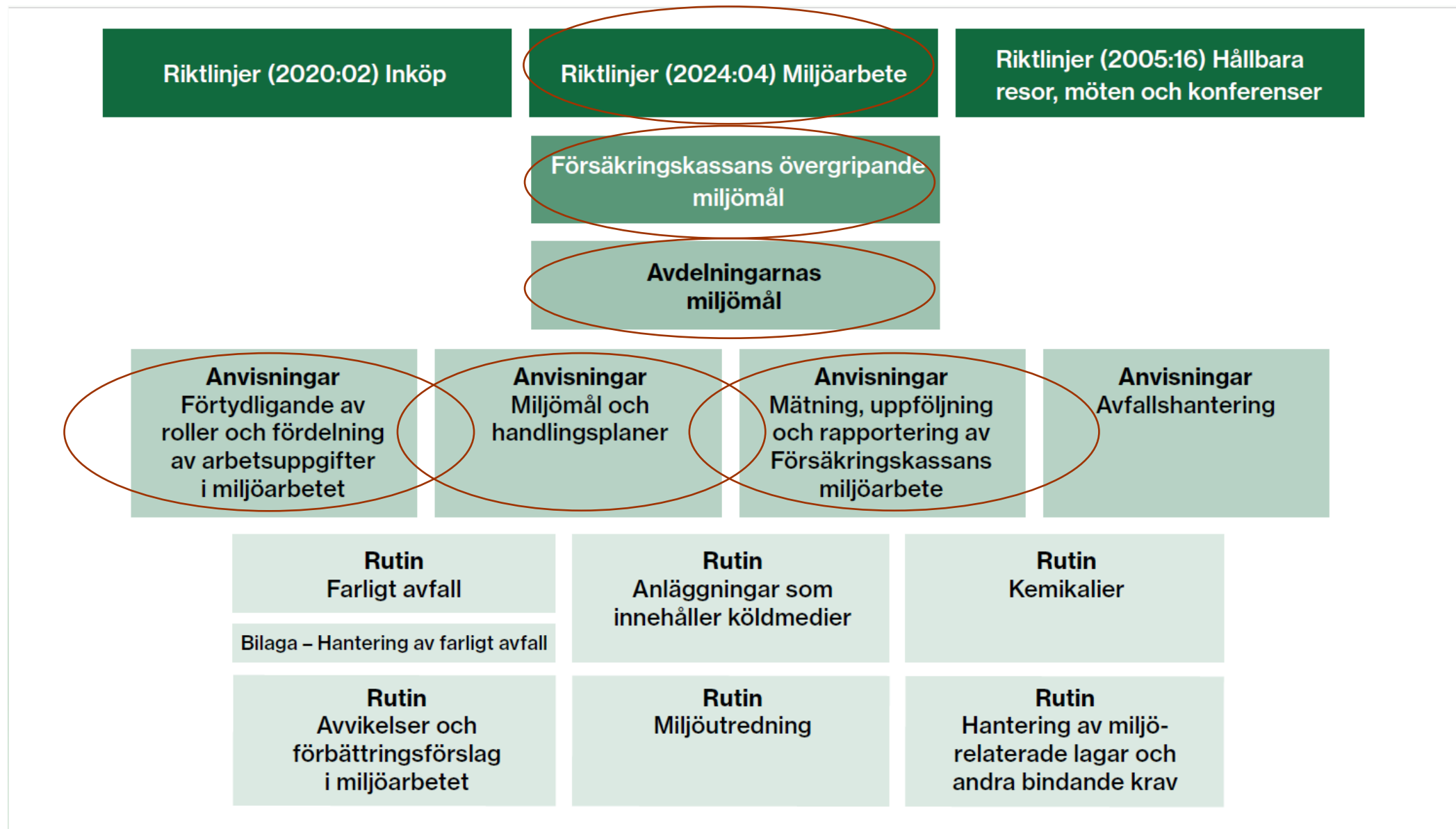
Försäkringskassan

Om Försäkringskassan

- Försäkringskassan är en av Sveriges största myndigheter med medarbetare över hela landet.
- Myndighetens huvudkontor är lokaliserat vid Telefonplan i Stockholm.
- Försäkringskassans hade vid slutet av 2024 knappt 12 800 anställda.
- Myndigheten hade 2024 ett 70-tal kontor runt om i Sverige.

Styrning i miljöledningssystemet

Styrning: Riktlinjer Miljöarbete

Miljömål och handlingsplaner

- Myndigheten ska ha fastställda miljömål och tillhörande handlingsplaner för verksamheten.
- Avdelningen för verksamhetsstöd (VS) utformar förslag till myndighetens miljömål.
- Försäkringskassans övergripande miljömål utgår ifrån
 - myndighetens betydande miljöaspekter (från miljöutredningen)
 - styrande principer i dessa riktlinjer
 - tillämpliga lagar och andra bindande krav inom miljöområdet.
- Målen ska i den mån det är möjligt vara mätbara och regelbundet uppdateras.
- Varje avdelning sätter miljömål för sin verksamhet utifrån sin möjlighet att bidra till myndighetens miljömål, samt utifrån behovet av förändring inom den egna avdelningen.

Styrning: Anvisningar Miljömål och handlingsplaner

Det här är styrande i anvisningarna:

- Alla chefer och medarbetare ska bidra till att nå Försäkringskassans övergripande miljömål och respektive avdelnings miljömål.
- Hur övergripande miljömål och avdelningarnas miljömål med tillhörande handlingsplaner ska tas fram, beslutas, följas upp och utvärderas.
- ...

 Försäkringskassan Avdelning Stab Verksamhetsstöd Informationsklass INTERN	ANVISNINGAR Beslutsdatum 2025-02-14 Ändringsdatum	1 (3) Dokumentnummer FK 2024/009244 Serienummer 2025:02 Version 1
--	---	---

Miljömål och handlingsplaner

Avsnitt 1 i de här anvisningarna vänder sig till alla chefer och medarbetare. Övriga avsnitt vänder sig till de chefer och medarbetare som deltar i arbetet med att ta fram, besluta om, följa upp och utvärdera miljömål med tillhörande handlingsplaner.

Det här handlar anvisningarna om

I riktlinjerna (2024:04) Miljöarbete sammanfattas den övergripande styrningen av Försäkringskassans miljöarbete. Anvisningarna är en konkretisering av kraven i riktlinjerna och beskriver hur Försäkringskassans miljömål och tillhörande handlingsplaner ska tas fram, beslutas, följas upp och utvärderas.

Det här är styrande i anvisningarna

- Alla chefer och medarbetare ska bidra till att nå Försäkringskassans övergripande miljömål och respektive avdelnings miljömål. Läs mer i avsnitt 1.
- Hur övergripande miljömål och avdelningarnas miljömål med tillhörande handlingsplaner ska tas fram, beslutas, följas upp och utvärderas. Läs mer i avsnitt 2 och 3.

Utgångspunkt för övergripande miljömål

- Försäkringskassans tidigare övergripande miljömål (2019-2021)
 - Bedömdes fortsatt relevanta.
 - För igenkänningsens skull.
 - Skärptes och förtydligades.
 - Miljömålen ska ha en bredd, så att medarbetarna kan känna sig berörda och delaktiga.
- Uppföljning och utvärdering av tidigare miljömål.
- Statistik från uppföljning och redovisning av miljöarbetet (inkl. miljörevision).
- Miljöutredning (betydande miljöaspekter m.m.).
- Försäkringskassans lagförteckning.
- Behovet av målstyrning av olika miljöfrågor.
- Eventuella andra identifierade utvecklingsområden i miljöarbetet.
- Benchmarking – andra myndigheter, företag.
- Omvärldsbevakning – Sverige, EU, världen.

Ta fram och besluta om miljömål och handlingsplaner – övergripande nivå

- Avdelningen för verksamhetsstöd (VS) ansvarar för att ta fram förslag till övergripande miljömål för myndigheten.
- Dialog med avdelningarnas hållbarhetskontakter.
- Dialog med medarbetare med särskilda ansvarsområden i miljöarbetet, t.ex. resor, energi, avfall samt inköp och upphandling.
- Beredning och samverkan på olika nivåer.
- Generaldirektören beslutar om myndighetens övergripande miljömål.
- Handlingsplaner tas fram på avdelningsnivå.

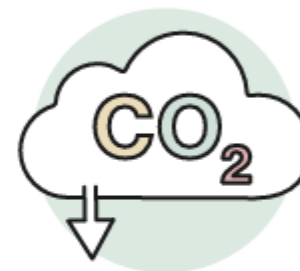
Försäkringskassans övergripande miljömål 2022–2026

← Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt Försäkringskassan ska ha kunskap för att ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen.

Koldioxidutsläppen från tjänsteresor och egna transporter ska max uppgå till 50 procent av rapporterade koldioxidutsläpp för 2019 under respektive år 2022–2026.

← Minska energianvändningen och öka andelen förnybar energi.

Minska avfallsmängderna och öka återbruk och källsortering.

← Ställa, utveckla och följa upp hållbarhetskrav vid alla inköp och därmed minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

Ta fram och besluta om miljömål och handlingsplaner – avdelningsnivå

- Varje avdelning beslutar om miljömål och handlingsplan för sin verksamhet.
 - Baserat på möjligheten att bidra till de övergripande miljömålen samt utifrån behovet av förändring inom den egna avdelningen.
 - Miljömål och tillhörande handlingsplaner kan även finnas på andra relevanta nivåer.
 - Utgångspunkt: övergripande miljömål, uppföljning av avdelningens miljömål, revisionsrapporter, input från verksamheten (t.ex. förbättringsförslag)...
- Avdelningens hållbarhetskontakt är stöd i att ta fram och besluta om miljömål och handlingsplan.
- Handlingsplanerna ska innehålla åtgärder, ansvarig, resurser, tidplan samt uppföljningstidpunkt.
- Avdelningens miljömål och tillhörande handlingsplan ska kommuniceras.
 - Internt inom den egna avdelningen samt till Hållbarhetsfunktionen på VS.

Två avdelningar har miljömålen integrerade i sina verksamhetsplaner. Resten har miljömål och handlingsplan i separata beslut.

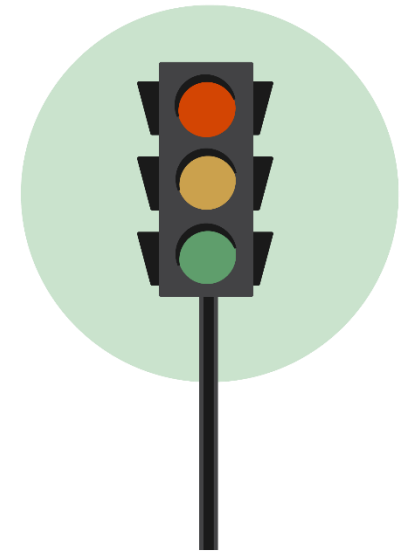
Uppföljning och resultat

Myndighetsövergripande

- Årlig uppföljning i samband med redovisning till Naturvårdsverket och Socialdepartementet.
- Uppföljning i samband med Ledningens genomgång av miljöledningssystemet.
- Försäkringskassan (VS) utvärderar om de övergripande miljömålen har lett till avsett resultat, eller om justeringar behöver göras inför nästkommande period.

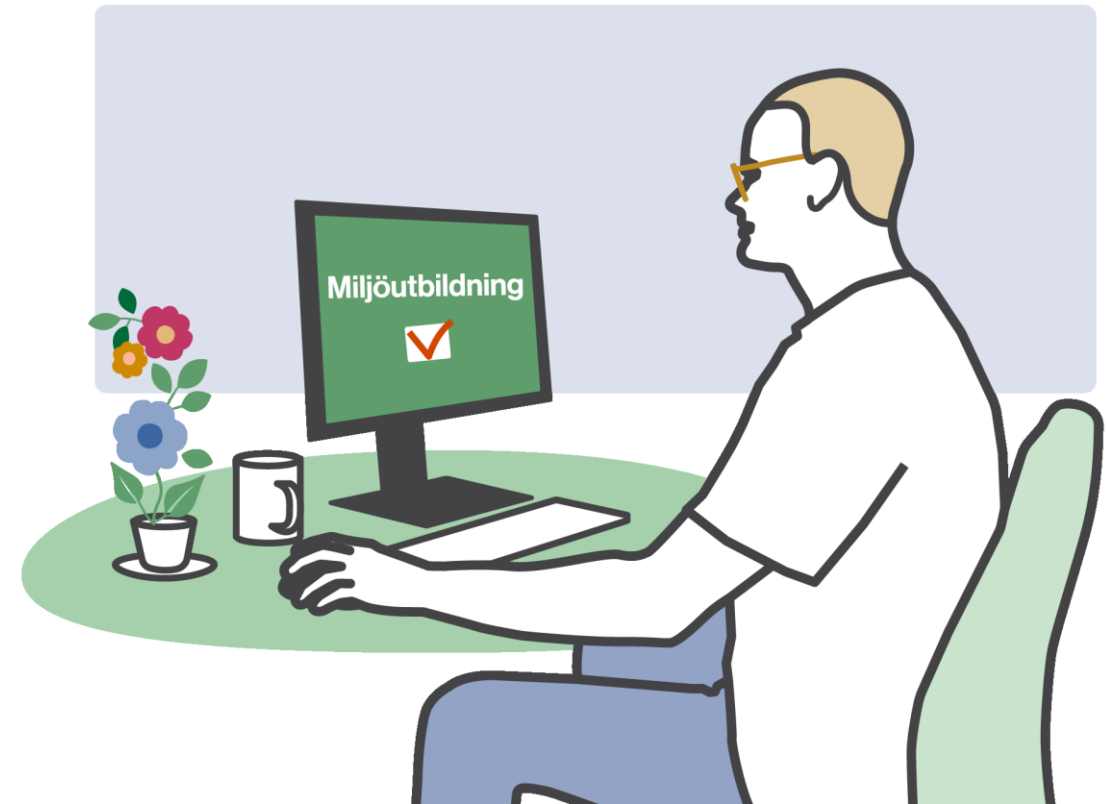
Avdelningsnivå

- Varje avdelning ska regelbundet följa upp sina miljömål och utvärdera om miljömålen och handlingsplanen lett till avsett resultat som avsetts, eller om de behöver justeras för att bättre bidra till de övergripande miljömålen.

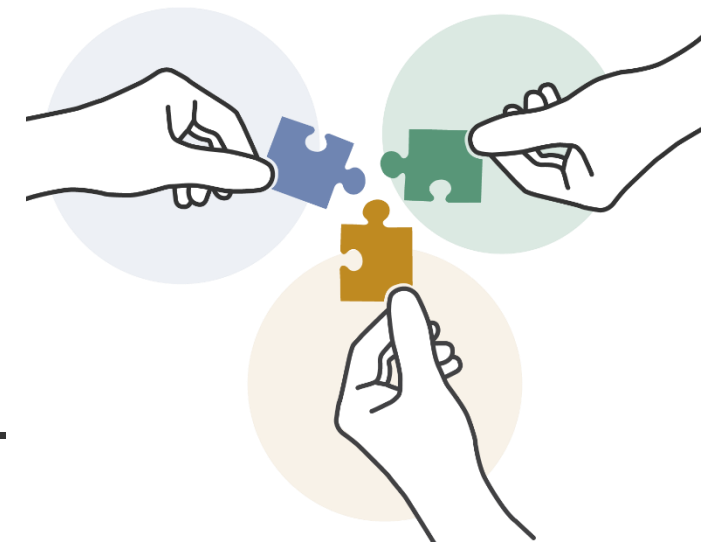
Kommunikation om miljömålen och resultat

- Webbaserad miljöutbildning
- Möten, APT (APT-material om Försäkringskassans miljöarbete)
- Intranätet
 - Miljösidorna
 - Miljövecka / miljödagar
 - Vloggar och bloggar
 - Artiklar
- Film, grupprum, TV-skärmar
- Utskick, nyhetsbrev
- Ledningens genomgång av miljöledningssystemet
- Uppföljning och rapportering av miljöarbetet
- Avvikelse rapportering
- ...

Exempel på utmaningar

- Stor organisation – komplex, långa beslutsvägar, informationsinhämtning tar tid.
- Statistik för t.ex. avfallshantering och energianvändning är delvis bristfällig och baseras ibland på schabloner, vilket gör det svårt att sätta sifferbaserade, mätbara mål.
- Hitta lämplig ambitionsnivå för målen.
 - Målkonflikter, avvägningar mellan krav, förväntningar, resurser...
- Att kunna prioritera arbetet att ta fram och arbeta med miljömålen.
 - Pandemi, ekonomi, resurser, omvärldsfaktorer...
- Integrering av miljömål och handlingsplan i verksamheten.
- Nå ut och skapa kännedom om miljömål och resultat i verksamheten.

Tack!

Försäkringskassan